

Eindrapportage met betrekking tot de verkenning naar de mogelijkheden van een mediationtraject tussen de gemeente Steenberg en Rijkswaterstaat en de burgers P. van Nieuwenhuijzen en V. Hornicek.

Burgemeester Vos heeft mij eind juli 2014 gevraagd om te onderzoeken of er mogelijkheden voor een mediation zijn tussen de gemeente Steenberg en Rijkswaterstaat enerzijds en de burgers van Nieuwenhuijzen en Hornicek anderzijds. Beide burgers zijn naar hun mening door de aanleg van de A4 en de bijbehorende aansluitingen op de Zeelandweg-Oost ernstig in de problemen geraakt en voelen zich door de overheid onheus behandeld. In dit gesprek met de burgemeester zijn de betreffende dossiers niet besproken om zodoende zonder vooroordelen de gesprekken met Rijkswaterstaat en de genoemde burgers te kunnen gaan voeren.

Allereerst heb ik op 28 juli uitvoerig afzonderlijk met van Nieuwenhuijzen en Hornicek gesproken.

Van Nieuwenhuijzen schetste mij zijn totale problematiek, waarin hij verwickeld was geraakt. Hoewel er begrip bestaat voor al zijn problemen, heb ik getracht de kern van de zaak zo helder mogelijk in beeld te krijgen. Dat is gelukt, maar van Nieuwenhuijzen is van mening, dat alle problemen met elkaar samenhangen en hun oorzaak hebben in de handelwijzen van de gemeente Steenberg en Rijkswaterstaat. De oplossing, die hij voor ogen ziet is dan ook een totaaloplossing voor zijn woonsituatie, zijn privé situatie en zijn financiële problemen, zowel persoonlijk als bedrijfsmatig. Ik heb hem duidelijk gemaakt, dat ik alleen een onderzoeker naar de mogelijkheden van mediation ben en dat daarbij zo concreet mogelijk de kernproblematiek dient te worden besproken. De gemeente en Rijkswaterstaat hebben geen rol in de problemen rondom [REDACTED] en sociale omstandigheden. Wel zal e.e.a. bij het zoeken van oplossingen in ogeschouw moeten worden genomen. Tijdens het gesprek is ook uitvoerig gesproken over het onderzoek van het adviesbureau Kraaij en over de uiteindelijk door de gemeenteraad aangenomen motie over de problematiek Stoofdijk.

In het gesprek met Hornicek kwam al snel de controverse tussen hem en Rijkswaterstaat aan de orde. Daarbij gaf hij aan, dat de door Rijkswaterstaat toegezegde subsidies voor geluidwerende voorzieningen aan zijn woning ontoereikend zijn om een voldoende acceptabel geluidniveau te kunnen realiseren. Het geluidsniveau van de tuin rondom zijn huis zou altijd te hoog blijven. Hij wees op de vele scheuren in zijn huis en het naar zijn mening niet correct uitgevoerd trillingen-onderzoek met de aan zijn gevel geplaatste apparatuur. De oplossing van zijn probleem ziet hij in het aankopen van zijn woning door de gemeente of door Rijkswaterstaat, zodat hij met de opbrengst hiervan een nieuwe woning kan bouwen op een perceel grond, dat hij elders in de gemeente in eigendom heeft. De gemeente moet alsdan een bouwvergunning verlenen tegen de gebruikelijke legeskosten zonder extra te betalen vergoedingen door Hornicek.

Op 30 juli heb ik met wethouder Zijlmans gesproken. Aan de orde is gesteld, waarom de door de gemeenteraad aangenomen motie nog niet is uitgevoerd. Wethouder Zijlmans stelde, dat uitvoering van de motie niet eenvoudig zou kunnen leiden tot duidelijkheid en ook niet voor een oplossing zou zorgen. De complexiteit van alle problemen, waarmee van Nieuwenhuijzen en Hornicek te maken hebben gekregen werd uitvoerig besproken.

Op 20 augustus heb ik met mevr. M. Nissink en Dhr. J. De Greef van Rijkswaterstaat gesproken. Afgetast is of Rijkswaterstaat bereid is hun verantwoordelijkheid te nemen indien uit een contra-expertise zou blijken, dat er niet voor 100% zou zijn voldaan aan wet- en regelgeving en/of Rijkswaterstaat anderszins niet geheel consistent is omgegaan met dit dossier. Het standpunt van Rijkswaterstaat is in deze duidelijk: als wij steken hebben laten vallen, dan nemen wij onze verantwoordelijkheid en zullen meewerken aan het zoeken van oplossingen. Een onderzoek, zoals in de motie genoemd, kan een middel zijn om te toetsen of er in dit verband niet geheel juist en/of niet consistent is gehandeld. Daarbij zullen de onderzoeksresultaten dan eerder juridisch beoordeeld moeten worden, in plaats van dat rekenmodellen en rekensommen opnieuw worden gemaakt.

Op 29 augustus heb ik met de gemeenteambtenaren Rheingoud en Mailoa gesproken. In dit gesprek is ook uitvoerig over de motie gesproken. De gemeenteambtenaren zijn van mening, dat uitvoering van de motie in algemeen juridische zin strijdigheid met de uitspraak van de Raad van State op kan leveren en dus geen oplossing biedt. Maar na het zoeken van de bedoeling van de motie en het zoeken van een oplossing voor de juridische impact, is toch een mogelijkheid van uitvoering van de motie gevonden. Ook hier is gezocht naar een onafhankelijk onderzoek, dat moet toetsen of er in dit dossier volledig aan wet- en regelgeving is voldaan en of Rijkswaterstaat gelet op haar handelwijze in andere delen van het land, consistent is geweest met het toepassen van het zo genoemde regionaal model.

Tevens heb ik telefonisch met een drietal fractievoorzitters gesproken, om een beeld te krijgen over de achtergronden van het mediationverzoek en over de status van de motie. Allen (Mevr. Baartmans, Dhr. Weerdenburg en Dhr. v.d. Berge) gaven daarbij aan, dat de motie niet van tafel is en dat de gemeente serieus inhoud wil geven aan het mediationtraject.

Tussentijds heb ik ook nog telefonisch overleg gehad met wethouder Zijlmans en enkele malen met Dhr. van Nieuwenhuyzen.

In de vorm van een tussenadvies heb ik aan Burgemeester Vos op 1 september het volgende advies uitgebracht.

1. Met betrekking tot de mogelijkheden van een mediation P. Van Nieuwenhuijzen.

Om een definitief advies te kunnen geven over de kansen op een succesvolle mediation , is eerst de uitvoering van de hierboven omschreven motie nodig.

Het is belangrijk, dat een overheid consistent is in haar beleid .

De uitvoering van de motie dient dan te geschieden, zoals het hierboven is omschreven.

Het onafhankelijk bureau dient de rapporten van Kraaij en van Rijkswaterstaat te toetsen op de vigerende wet- en regelgeving en daarnaast te beoordelen of Rijkswaterstaat bij het inhoud geven aan de rekenmodellen, consistent geweest is in de methodiek van toepassen van het zo genoemde regionaal model.

De concept opdrachtverlening aan het daarbij genoemd onafhankelijk bureau dient naar mijn mening tevoren aan Rijkswaterstaat en Dhr. Van Nieuwenhuyzen te worden voorgelegd om het van commentaar te laten voorzien of om er mee in te stemmen. Daarmee voorkom je achteraf ongewenste problemen.

Communicatie met van Nieuwenhuijzen zou ik mondeling en zorgvuldig doen. Daarbij dient ook over de relatie met het lopend klachtonderzoek te worden gesproken en tevens dient tijdens het proces zekerheid te bestaan over zijn financiële positie in relatie met de intergemeentelijke sociale dienst.

2. Met betrekking tot mediation V. Hornicek.

Hierin zie ik geen meerwaarde, omdat hij reeds met Rijkswaterstaat werkt aan het realiseren van geluidwerende voorzieningen.. Mocht er uit het onafhankelijk onderzoek komen, dat er voor zijn woning meer maatregelen noodzakelijk zijn, dan neemt ook Rijkswaterstaat in deze zijn verantwoordelijkheid. Het aankopen van zijn woning en het verlenen van een bouwvergunning voor een woning te bouwen op zijn eigendom elders in Steenbergen is in casu dus niet aan de orde.

Op 9 september heeft het college van Burgemeester en Wethouders over dit advies als volgt besloten:

1. Het (tussen)advies van de heer Leijten, uitgebracht op 1 september 2014 over te nemen.
2. Uitvoering te geven aan de motie van de gemeenteraad.
3. De afdeling Beleid te verzoeken binnen redelijke termijn voorstellen te doen met betrekking tot het aan te trekken onafhankelijke en ter zake deskundige bureau om een onderzoek uit te voeren naar de in algemeen-juridische zin correctheid van de gevolgde procedures en de mate waarin Rijkswaterstaat consistent beleid voert, gelet op haar handelwijze in andere delen van het land.
4. De afdeling Beleid te verzoeken een concept op te stellen voor een heldere en volstrekt duidelijke opdrachtverlening aan het onder 3. bedoelde bureau.
5. Na uitvoering van de punten 3 en 4 de heer Leijten te verzoeken mondeling contact op te nemen met de heer Van Nieuwenhuijzen en hem te verzoeken in te stemmen met de keuze van onderzoeksbureau en de inhoud van de opdrachtverlening.
6. Na verkregen instemming van de heer Van Nieuwenhuijzen de keuze van onderzoeksbureau en concept-opdrachtformulering ter goedkeuring voor te leggen aan Rijkswaterstaat en Rijkswaterstaat daarbij te verzoeken om 50% van de onderzoekskosten voor haar rekening te nemen. De overige 50% komen voor rekening van de gemeente Steenbergen.
7. Pas na doorlopen van het traject als genoemd onder 1 tot en met 5 opdrachtverlening te doen voor een onderzoek als bedoeld door de gemeenteraad in de door hem aangenomen motie over dit onderwerp.
8. De heer Leijten te verzoeken de heer Hornicek mondeling te melden dat verdere mediation ten aanzien van zijn problematiek achterwege wordt gelaten, dit onder gelijktijdige mededeling dat indien de uitkomst van het onderzoek ten aanzien van de heer Van Nieuwenhuijzen ook voor hem aanpassing van aangeboden geluidwerende maatregelen rechtvaardigt, Rijkswaterstaat deze aanvullende maatregelen alsnog zal toekennen.
9. De raad middels een mededeling in het eerstvolgende presidiumoverleg te informeren over de aanpak als genoemd onder 1 tot en met 7.
10. De uitkomsten van de mediation dienen door de gemeente, Rijkswaterstaat en dhr van Nieuwenhuijzen geaccepteerd te worden.

Vervolgens heb ik de Heer van Nieuwenhuyzen en de Heer Hornicek van dit besluit op de hoogte gesteld en zoals bedoeld geïnformeerd.

Daarna heb ik aan Rijkswaterstaat gevraagd met welke bureaux men veel contacten heeft en aan welke bureaux zij meestal de opdrachten gaven als het om geluidtechnische zaken bij wegeaanleg ging.

Deze lijst en het Bureau Kraaij, dat voor de heer van Nieuwenhuyzen werkte heb ik uitgesloten bij het maken van mijn selectie van bureaux, die mijns inziens in aanmerking kwamen om een gedegen onafhankelijk advies uit te brengen. Later bleek, dat de gemeente ook een selectie van mogelijke bureaux had gemaakt. Deze lijsten bleken niet overeen te stemmen. Ik heb de gemeente geadviseerd om de opdracht aan te besteden bij de door mij geselecteerde bureaux en ook dit advies heeft de gemeente overgenomen.

Over de exacte tekst van de opdrachtformulering is langdurig overleg gevoerd tussen mij en de Heer van Nieuwenhuyzen en Rijkswaterstaat. Uiteindelijk is door de gemeente gekozen voor een tekst, waar alle partijen zich voor 100% in konden vinden. De tekst van deze opdracht is opgenomen in bijlage 1

Na aanbesteding is de opdracht verleend aan het bureau DPA Cauberg-Huygen te Rotterdam.

Het definitieve rapport is uitgebracht op 24 april 2015. Dit rapport is opgenomen in bijlage 2.

In het rapport is duidelijk opgenomen, wat partijen hebben opgemerkt over het concept-rapport en wat het bureau met deze opmerkingen heeft gedaan.

Zonder inhoudelijk in te gaan op de geluidtechnische zaken, kom ik tot de conclusie, dat het bureau de opdracht procedureel correct heeft uitgevoerd. Men heeft zich correct gehouden aan de opdracht en heeft soms ter verduidelijking iets meer geleverd dan strict noodzakelijk was.

De inhoud van het rapport en de conclusies staan voor mij dan ook niet ter discussie en ik heb het rapport in mijn vervolgesprekken met de Heer van Nieuwenhuyzen en de gemeente en Rijkswaterstaat als inhoudelijk juist en vaststaand beschouwd.

(In verband met de aanwezigheid van privacy-gevoelige informatie over de heer Van Nieuwenhuyzen is dit gedeelte onleesbaar gemaakt.)

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Het resultaat van deze gesprekken heb ik steeds met de heer van Nieuwenhuyzen besproken, maar tot op heden is hij vasthoudend in zijn standpunten. Deze standpunten zijn: een eventuele mediation zal moeten leiden tot een niet onaanzienlijke financiële schadevergoeding.

In het gesprek met de gemeente is duidelijk gesteld, dat er zijdens de gemeente geen sprake kan zijn van een financiële schadevergoeding ten gunste van de heer van Nieuwenhuyzen. Wel heeft men een technische vraag over het deel van het rapport, waar het gaat om het effect van de SMA deklaag. Deze vraag is door de gemeente voorgelegd aan Rijkswaterstaat en daar is inmiddels op geantwoord per brief van 12 juni 2015. Deze brief is opgenomen in bijlage 3.

In het gesprek, dat ik met Rijkswaterstaat over het rapport heb gevoerd, is gesteld, dat men de conclusies van het rapport onderschrijft en dat er inderdaad een procedurele fout is gemaakt. In de hierboven genoemde brief wordt daar ook op ingegaan. Tevens is in dat gesprek gesteld, dat Rijkswaterstaat zich gelet op de conclusies van het rapport niet geroepen voelt om over te gaan tot een financiële schadevergoeding ten gunste van de heer van Nieuwenhuyzen. Gelet op de standpunten van de heer van Nieuwenhuyzen is het onderzoek naar andere mogelijkheden van een schadevergoeding in welke vorm dan ook niet meer relevant.

Conclusies en advies.

1. Zoals hierboven uitvoerig is beargumenteerd, acht ik gelet op de haaks op elkaar staande standpunten van partijen van Nieuwenhuyzen, gemeente en Rijkswaterstaat, een mediation in welke vorm dan ook kansloos en dus zinloos.
2. Nu er voor van Nieuwenhuyzen geen mediation aan de orde is en het dus niet zal leiden tot enige genoegdoening, geldt dit evenzo voor de heer Hornicek.
3. Omdat een door de heer van Nieuwenhuyzen ingediende klacht tegen één of meerdere ambtenaren van de gemeente Steenbergen gedurende het verkenningsonderzoek is aangehouden, adviseer ik om deze klacht volgens de vastgestelde procedure weer voort te zetten.

C.J.J.A. Leijten,

Oosterhout 17 juni 2015

Bijlage 1

Bijlage 2

Bijlage 3